



Datum besluit B&W 24 oktober 2017
Raad. d.d. 12 december 2017
Agendapunt nr. 10
Portefeuillehouder(s) B.D. Lugthart - Sociale zaken, Zorg en Volksgezondheid
M. Borsboom - Jeugd en Participatie, Duurzaamheid en Cultuur
Redacteur José de Vries/ Saskia Rovers
Doorkiesnummer (070) 326 11 46
Afdeling Beleid Sociaal Domein
Corsanummer 17.105217

1. Onderwerp

Vaststellen nieuwe Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden en zienswijze begrotingswijziging 2018.

2. Voorstel

1. Toestemming te verlenen aan het college voor de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden per 1 januari 2018, vanaf dan Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GR GGD-VT Haaglanden) geheten;
2. Door middel van bijgevoegd concept zijn zienswijze kenbaar te maken over de gewijzigde ontwerpbegroting 2018 van GR GGD-VT Haaglanden;
3. Kennis te nemen van de voorgenomen benoemingen:
 - De heer B.D. Lugthart als lid en mevrouw M. Borsboom als plaatsvervangend lid van het AB;
 - De heer B.D. Lugthart als lid en mevrouw M. Borsboom als plaatsvervangend lid van de Bestuurlijke adviescommissie GGD;
 - Mevrouw M. Borsboom als lid en de heer B.D. Lugthart als plaatsvervangend lid van de Bestuurlijke adviescommissie VT.

3. Inleiding

In de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Haaglanden werken de H9¹ samen met de GGD aan een goede gezondheid voor de bevolking van de regio Haaglanden. De GGD Haaglanden is een organisatieonderdeel van de gemeente Den Haag. In 2016 is de samenwerking binnen de huidige GR geëvalueerd, dit heeft een aantal verbeterpunten opgeleverd dat nu is verwerkt in een nieuwe GR en een nieuwe begroting. Daarnaast hebben de wethouders Jeugd en Wmo van de H9 in het voorjaar van 2017 het voornemen uitgesproken dat de organisatie Veilig Thuis (VT) per 1 januari 2018 onderdeel gaat uitmaken van de GR GGD en VT Haaglanden.

Voor een uitgebreide toelichting wordt ook verwezen naar de aanbiedingsbrieven die zijn meegestuurd met de nieuwe GR en de begrotingswijziging, die volledigheidshalve ook bij dit voorstel als bijlage zijn bijgevoegd.

¹ Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.



4. Proces

Evaluatie en regionale samenwerking

Na de evaluatie van de huidige GR heeft het AB de herijking van de GR in gang gezet. Gemeenten waren weliswaar tevreden over de manier waarop de GGD haar taken uitvoert, maar de governance en de financiën zijn voor verbetering vatbaar. De belangrijkste wijzigingen zijn opgenomen in de aanbiedingsbrief bij de GR. Het moment van de herijking is tevens gebruikt om de organisatie Veilig Thuis (VT) onder te brengen in de GR.

De afgelopen periode is in regionaal verband intensief samengewerkt om de GR, de financiën en het takenpakket van de GGD te herijken en VT in te vlechten in de GR. Het proces is nu zover afgerond dat we u de gewijzigde GR GGD en VT Haaglanden en een gewijzigde begroting 2018 kunnen voorleggen.

Inspraak en invloed gemeenteraad

De GR GGD en VT Haaglanden is een samenwerkingsverband van de colleges van B&W van de H9 en wordt daarom ook wel een collegeregeling genoemd. De gewijzigde GR is verzonden aan de colleges van de H9 ter instemming. De colleges dienen daarvoor toestemming aan de gemeenteraden te vragen als onderdeel van de kaderstellende bevoegdheden van de gemeenteraden. Daarnaast is het de bevoegdheid van de gemeenteraad een zienswijze te geven op de bijgevoegde begrotingswijziging.

Verder is getracht de gemeenteraden van de H9 zoveel mogelijk mee te nemen in het proces van de herijking. Zo vond op 29 augustus 2017 een raadsconferentie plaats over de concept GR. Alle raden waren uitgenodigd en ongeveer 30 raadsleden waren aanwezig.

De raadsleden waren voorafgaand aan de bijeenkomst reeds op de hoogte gesteld via een raadsinformatiebrief (IB 17-075) en werden tijdens de bijeenkomst nader geïnformeerd door middel van een presentatie.

Vanuit Rijswijk is tijdens de bijeenkomst de vraag gesteld of raadsleden lid kunnen zijn van een bestuurlijke adviescommissie. Dit is uitgezocht en de tekst van de gemeenschappelijke regeling zoals die nu voorligt kent geen belemmering voor het benoemen van raadsleden in vaste commissies van advies (artikel 21.1 van de GR). Het is het mogelijk dat het AB - bijvoorbeeld op verzoek van raadsleden – (al dan niet) vaste commissies instelt.

Het is niet logisch om raadsleden te benoemen in de vaste bestuurlijke adviescommissies VT en GGD waar collegeleden in zitten. Deze adviescommissies worden ingesteld omdat er is gekozen voor een AB van 9 leden, terwijl er 18 portefeuillehouders (kunnen) zijn. Deze twee adviescommissies borgen dat alle vakwethouders (voor zowel VT als voor de GGD) hun invloed kunnen hebben op de besluitvorming in het AB. Het gaat hier vooral over de inhoudelijke discussies (voor VT respectievelijk GGD) en voorbereiding van inhoudelijke punten op de agenda van het Algemeen Bestuur.



5. Veilig Thuis

De huidige GR heeft geen betrekking op Veilig Thuis (VT). De uitvoering van VT (advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling) hebben de H9 nu ondergebracht bij de tijdelijke stichting Stojah. Stojah houdt conform de eerdere afspraken op 1 januari 2018 op te bestaan. In het voorjaar van 2017 zijn de wethouders Jeugd en WMO van de H9 overeengekomen dat VT per 1 januari 2018 als zelfstandig en gelijkwaardige uitvoeringsorganisatie deel zal uitmaken van de GR GGD en VT Haaglanden en organisatorisch ondergebracht zal worden bij de gemeente Den Haag.

Er is voor gekozen om de zware taak van VT, met een groot publiek belang, publiek te organiseren. Door VT onder te brengen in de GR GGD en als een apart organisatieonderdeel binnen de gemeente Den Haag te organiseren, kunnen zij hun zelfstandigheid en herkenbare positie behouden.

6. Wijzigingen in het takenpakket

Continuering regionale taken VT

Voor VT is het takenpakket uit het bedrijfsplan 2015-2018 ondergebracht in de GR. Het gaat daarbij om taken op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015: onder andere het fungeren als meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, het onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is en het beoordelen van de vraag en het in kennis stellen van een hulpinstantie, politie of de raad voor de kindbescherming – als dat nodig is. Ook bevat het takenpakket voor Veilig Thuis onder de gemeenschappelijke regeling voorlichtingstaken, coördinatie van huisverboden en informatieverstrekking aan en advisering van betrokken instanties.

Takenpakket GGD

De afbakening van het takenpakket is (naast het opstellen van een gezamenlijke begroting) een belangrijk doel van de herijking van de GR geweest.

Het huidige takenpakket is tegen het licht gehouden waarbij voor elke taak de afweging is gemaakt of het een wettelijke verplichting betreft. Zo ja, dan is de betreffende taak bij de GGD ondergebracht als basistaak. Voor taken zonder wettelijke verplichting is de afweging gemaakt of het een taak betreft die alle gemeenten (H9) willen afnemen bij de GGD (regionale of plustaak) of een taak die 1 of meer gemeenten willen afnemen (lokale taak). In de aanbiedingsbrief bij de nieuwe GR is een bijlage opgenomen met een overzicht van basis- en plustaken.

Afspraken over lokale taken worden per individuele gemeente gemaakt en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de betreffende gemeente en de gemeente Den Haag als uitvoeringsorganisatie van de GGD. Voorbeelden van lokale taken die de gemeente bij de GGD kan afnemen zijn: (O)GGZ, WMO-toezicht en extra lokale activiteiten voor gezondheidsbevordering en epidemiologie.

Financiën

Eerder dit jaar is een technische begroting GGD 2018 aan de raad voorgelegd waarop een zienswijze is opgesteld. Nu wordt er een nieuwe begroting 2018 voorgelegd waarin een belangrijke basis wordt gelegd voor het vergroten van de inzichtelijkheid en transparantie van de kosten van het takenpakket van de GR. De middelen voor GGD en VT worden in gescheiden programma's opgenomen in de begroting. De middelen kunnen niet van het ene programma naar het andere programma worden overgeheveld.

Voor VT is een nieuwe, gecombineerde financieringssysteem uitgewerkt, waarbij enerzijds een inwonerafhankelijke bijdrage wordt gehanteerd en anderzijds een bijdrage afhankelijk van het gebruik.



Voor de GGD geldt dat voor de H9 een gelijk takenpakket in de GR is opgenomen (basistaken) met een uniform bedrag per inwoner. Hierop zijn 2 uitzonderingen, namelijk TBC-bestrijding (aanzienlijk meer patiënten in Den Haag) en Toezicht Kinderopvang (financiering o.b.v. p*q). Voor taken uit het pluspakket vindt ook afrekening plaats o.b.v. p*q.

Gewijzigde programmabegroting 2018 vergeleken met de huidige situatie

De belangrijkste wijzigingen in de programmabegroting 2018 zijn als volgt:

- Tijdens de herijking is gebleken dat de regiogemeenten te weinig betaalden voor inzet rampenopvang en management en Den Haag teveel. Dit is in de nieuwe programmabegroting rechtgezet;
- Door de keuze voor financiering o.b.v. inwonerbijdrage treedt een aantal herverdeeleffecten op: voor de regio stijgen de kosten van medische milieukunde en epidemiologie en dalen de kosten voor TBC-bestrijding;
- De tarieven voor Toezicht Kinderopvang bleken verouderd (nog gebaseerd op tarieven GGD ZHW). De tarieven die voor de regiogemeenten werden gerekend waren niet kostendekkend en significant lager dan de tarieven die voor Den Haag werden gehanteerd. De tarieven zijn nu herijkt.
- Hogere kosten door cao-aanpassingen: door de verwachte aanpassingen van de cao voor gemeenten wordt een indexering voor 2018 van 3,13% gehanteerd i.p.v. de indexering die eerder in de technische begroting is gehanteerd van 2,35%.
- Inhuizing, indexering en frictiekosten VT: doorrekening van de kosten van VT onder de GR, gebaseerd op de begroting 2017, laat zien dat de organisatorische inhuizing bij Den Haag de kosten verhoogd. Daarnaast is het noodzakelijk de personeelskosten te indexeren en is voor 2017 en 2018 sprake van frictiekosten.

Doorrekening van de kosten van de verschillende GGD-taken onder de gemeenschappelijke regeling laat zien dat de regiogemeenten gezamenlijk € 481.000 meer zouden gaan betalen en Den Haag minder. Vanwege de verwachte hogere bijdrage van de regiogemeenten heeft het Algemeen Bestuur besloten tot een taakstelling van € 481.000 op de begroting voor 2018 voor de GGD-taken onder de gemeenschappelijke regeling. Daarmee wordt een gedeelte van de stijging gecompenseerd. In aanvulling op de taakstelling heeft het Algemeen Bestuur het College van B&W van Den Haag gevraagd de komende jaren bij de GGD doelmatigheidsonderzoeken uit te voeren om de efficiency en de effectiviteit te vergroten. De gemeente Den Haag heeft dit toegezegd.

Onderstaand wordt weergegeven hoe de gewijzigde begroting zich verhoudt tot de middelen in de programmabegroting 2018 van Rijswijk:

Bedragen x € 1.000	2018
Programmabegroting Rijswijk budget GGD	601
Programmabegroting Rijswijk budget VT (inclusief € 14.000 incidentele frictiekosten)	341

	942
Begroting GGD en VT	866
Beschikbaar voor lokale taken	76



8. Vervolg

De voorliggende gewijzigde gemeenschappelijke regeling met bijgevoegde gewijzigde begroting is een belangrijke stap om het goede werk van de GGD en VT voort te zetten en verder te verbeteren. Verbeteringen in de governance krijgen de komende maanden verder hun beslag in documenten als de dienstverleningsovereenkomst en het organisatiestatuu. Met het totaal aan afspraken verwacht het Algemeen Bestuur dat de GGD en VT zich de komende jaren verder zullen ontwikkelen tot klantgerichte, efficiënte, innovatieve en effectieve dienstverleners voor de H9.

9. Communicatie

Er zal met name interne afstemming en communicatie moeten plaatsvinden om te bepalen welke taken we lokaal willen inkopen, aanvullend op het basistakenpakket van de GR. Dit wordt de komende maanden voorbereid. Daarnaast wordt de vaststelling van de nieuwe GR gepubliceerd in het Staatsblad.

10. Bijlagen

1. Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD en VT Haaglanden
2. Aanbiedingsbrief GR
3. Paraplubegroting GR GGD en VT Haaglanden 2018
4. Programmabegroting GGD
5. Programmabegroting VT
6. Aanbiedingsbrief begroting
7. Zienswijze begroting gemeente Rijswijk

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen



De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 12 december 2017
Gelezen het voorstel van het College van B&W
d.d. 24 oktober 2017, 17 044

BESLUIT:

1. Toestemming te verlenen aan het college voor de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden per 1 januari 2018, vanaf dan geheten Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GR GGD-VT Haaglanden);
2. Zijn zienswijze kenbaar te maken over de gewijzigde ontwerpbegroting 2018 van GR GGD-VT Haaglanden;
3. Kennis te nemen van de voorgenomen benoemingen:
 - De heer B.D. Lugthart als lid en mevrouw M. Borsboom als plaatsvervangend lid van het AB;
 - De heer B.D. Lugthart als lid en mevrouw M. Borsboom als plaatsvervangend lid van de Bestuurlijke adviescommissie GGD;
 - Mevrouw M. Borsboom als lid en de heer B.D. Lugthart als plaatsvervangend lid van de Bestuurlijke adviescommissie VT.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 12 december 2017

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

drs. M.J. Bezuijen